

อุปกรณ์และวิธีการทดลอง

บลอกถั่วเหลืองเพื่อใช้ในการทดลอง เมื่อเดือนมีนาคม 2535 ถึงเดือน มีนาคม 2535 ที่ศูนย์วิจัยพืชฯ ร.เชียงใหม่ ต.ลันหาราย-พร้าว อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ และทำการศึกษาการเก็บรักษาศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 7 อ.ทางดง ต.แม่เตี้ยะ จ.เชียงใหม่ระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2535 โดยแบ่งออกเป็น 2 การทดลอง ได้แก่

การทดลองที่ 1 ศึกษาระยะเวลาเก็บเกี่ยวต่อปริมาณการย่นของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง

วางแผนการทดลองแบบ 2×4 factorial in randomized complete block โดยมี 2 ปัจจัย จำนวน 4 ชั้น

ปัจจัยที่ 1 ได้แก่ ถั่วเหลือง 2 พันธุ์ คือ

1. พันธุ์ สจ.5 (SJ.5)
2. พันธุ์ เชียงใหม่ 60 (CM.60)

ปัจจัยที่ 2 ระยะเวลากำกับเก็บเกี่ยว ได้แก่

1. ระยะก่อนการสกัดทางสรีรวิทยา (before physiological maturity, BPM) ลักษณะดังกล่าวลังเกตได้จากสีของผักจะมีสีเขียวและสีเหลืองอย่างละ เท่า ๆ กัน และในของต้นถั่วเหลืองเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีเหลืองหมด หรือระยะ R₆
2. ระยะสกัดทางสรีรวิทยา (physiological maturity, PM) ลักษณะดังกล่าวลังเกตได้จากผักถั่วเหลืองทั้งหมดเปลี่ยนเป็นสีเหลือง และมีบางผักเริ่มเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ใบปลายยอดเปลี่ยนเป็นสีเหลือง เก็บน้อย ใบต้านล่างส่วนใหญ่ร่วงหล่นไปแล้ว เหลือปลายยอด 2-3 ใบ หรือระยะ R₇

3. ระยะสุกแก่ทางการเก็บเกี่ยว (field or harvest maturity, FM)

ลักษณะดังกล่าวลังเกตได้จากลีของผักเปลี่ยนจากสีเหลืองเป็นสีน้ำตาลทึบ
หมวด ใบร่วงจากต้นหมดแล้วหรือระยะ R₈

4. ระยะเก็บเกี่ยวล่าช้า (late harvest maturity, LM) คือ เก็บ
เกี่ยวหลังจากระยะสุกแก่ทางการเก็บเกี่ยว (FM) 7 วัน

แปลงทดลองถั่วเหลืองทึบ 2 พันธุ์ มีพื้นที่ 20 x 15 เมตร จำนวน 4 ชุด
แต่ละชุดห่างกัน 5 เมตร เว้นช่วงระหว่างพันธุ์ 1 เมตร ระยะปลูก 0.25 x 0.5 เมตร
ปลูกถั่วเหลืองเป็นหลุมๆ ละ 6 เมล็ด และให้น้ำทันทีหลังปลูก ทำการพ่นสารป้องกันกำจัด
วัชพืชก่อเมืองอก alachlor หลังจากนั้น 1 วัน และเมื่อต้นถั่วเหลืองออกได้ 7 วัน
พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง monochrotophos เพื่อบังกันหนอนจะงะลง และถอน^{ชี้}
แยกให้เหลือ 4 ต้น/หลุม (64,000 ต้น/ไร่) เมื่อต้นถั่วเหลืองมีอายุได้ 14 วัน
ทุกแปลงได้รับปุ๋ยเกรด 12-24-12 จำนวน 25 กก./ไร่ โดยใช้แบบรอยข้างแกร่งแล้ว
พรวนดินกลบโคนต้นเมื่ออายุถ้าเหลืองได้ 2-3 สัปดาห์ และหลังจากนั้นดูแลตามปกติ
เมื่อพบศัตรูพืชเข้าทำลายพ่นสารป้องกันกำจัดตามความจำเป็น

เก็บเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองตามระยะการเก็บเกี่ยวที่กำหนดคือ BPM, PM, FM
และ LM เก็บครั้งละ 150 ต้น โดยเกี่ยวต้นถั่วเหลืองทั้งต้นแล้วนำใบผึ้งลงให้แห้งแล้วนำไปบดด้วยมือ ผัดทำความสะอาด จากนั้นนำเมล็ดไปตากแดดเพื่อลดความชื้นในเมล็ดให้เหลือประมาณ 9 เปอร์เซนต์ นำเมล็ดที่ได้ไปร่อนแยกเมล็ดโดยใช้ตะกรงขนาด 11 x 3/4 นิ้ว ส่วนเมล็ดของแต่ละอายุการเก็บเกี่ยวของแต่ละพันธุ์ ประมาณ 1.5 กก.
นำไปแยกเมล็ดที่มีลักษณะของผิวเปลือกเรียบไม่ย่นและเมล็ดย่น บันทึกปริมาณของเมล็ด
เรียบและเมล็ดย่น โดยคิดเป็นเปอร์เซนต์ของเมล็ดพันธุ์รวมทั้งหมด

การทดลองที่ 2 ศึกษาคุณภาพของ เมล็ดยันระดับต่าง ๆ หลังการเก็บรักษา

นำเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง พันธุ์ สจ.5 และ ชม.60 ที่ได้จากการทดลองที่ 1 โดยการเก็บเกี่ยวรวมครั้งเดียวที่ระยะเวลากาเร็บเกี่ยวลูกแก่ทางการเก็บเกี่ยว (R₈) มาแยกระดับการยั่นและไม่นี่นต่าง ๆ แล้วทำการลดความชื้นในเมล็ดให้ลดลงเหลือ 8-9 เปอร์เซ็นต์ ก่อนนำไปเก็บรักษา ในถุงกระดาษ ถุงละ 5 กก. จำนวน 4 ชั้้า

วางแผนการทดลองแบบ $2 \times 2 \times 5$ factorial in randomized complete block จำนวน 4 ชั้้า โดยมี 3 ปัจจัยดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่ 1 คือ ถั่วเหลือง 2 พันธุ์ ได้แก่

1. ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 (SJ.5)
2. ถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 (CM.60)

ปัจจัยที่ 2 การเก็บเมล็ดพันธุ์ที่ดัดแปลงแล้วในสภาพโรงเก็บ 2 สภาพ คือ

1. การเก็บในสภาพอุณหภูมิห้องปกติ (room temperture ,C1)
2. การเก็บในห้องควบคุมอุณหภูมิ (controlled condition ,C2) ที่ อุณหภูมิ 18 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 60 เปอร์เซ็นต์

ปัจจัยที่ 3 เมล็ดพันธุ์แยกตามระดับการยั่นทางผิวเปลือก 5 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 เมล็ดรวม (composited seed, CS) คือ เมล็ดที่หลังจากทำ ความสะอาด และผ่านการร่อนคัดขนาดแล้ว

ลักษณะที่ 2 เมล็ดเรียบ (non-wrinkled seed, W1) คือ เมล็ดไม่มีรอยย่น

ลักษณะที่ 3 เมล็ดยันห้อย (W2) คือ เมล็ดที่มีรอยย่นประมาณไม่เกิน 1/4 ของ ผิวเมล็ด รอยย่นเห็นไม่ชัดเจน

ลักษณะที่ 4 เมล็ดย่นบานกลาง (P3) คือเมล็ดที่มีรอยย่นประมาณ 1/3 ของพื้นที่ผิวเมล็ด รอยย่นเห็นชัดเจน แต่ไม่ลึกเกิน

ลักษณะที่ 5 เมล็ดย่นมาก (P4) คือเมล็ดที่มีรอยย่นมากกว่า 1/3 ของพื้นที่ผิวเมล็ด รอยย่นเห็นชัดเจน ชัดและลึก

การทดสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง

นำเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองของแต่ละพันธุ์ที่แบ่งแยกการย่อนออกเป็น 4 ลักษณะ และเมล็ดรวมอีก 1 ลักษณะ นำไปเก็บรักษาไว้ที่ในอุณหภูมิห้องและในสภาพห้องควบคุมอุณหภูมิก่อนเก็บรักษาและระหว่างการเก็บรักษาทุก ๆ สัปดาห์ สูตรตัวอย่างของเมล็ดแต่ละลักษณะไปทดสอบคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ดังต่อไปนี้คือ

1. ทดสอบความออกมาตรฐาน (Standard germination test) โดยนำเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองแต่ละลักษณะ ของแต่ละช้า ช้าละ 100 เมล็ด จำนวน 4 ช้าโดยเพาะในกระดาษเพาะ 2 ชั้น นำไปเก็บไว้ที่อุณหภูมิสับ 21-30 องศาเซลเซียส หลังจากเพาะได้ 5 และ 7 วันนำออกมาระบุนเงินผลต้นอ่อน ตามกฎการทดสอบความออกของสมาคมทดสอบเมล็ดพันธุ์ระหว่างประเทศ (ISTA, 1985)

2. การทดสอบความออกในแปลง (Field emergence test) ใช้เมล็ดถั่วเหลืองแต่ละลักษณะ ของแต่ละช้า ช้าละ 100 เมล็ด จำนวน 4 ช้า นำไปปลูกในแปลงบลูกที่เตรียมดินไว้อย่างดี วางเมล็ดให้ห่างกันพอสมควรกลบเมล็ดให้ลึกจากผิวดินประมาณ 1-2 เซนติเมตร ให้น้ำแปลงบลูกให้ชื้นอยู่ เสมอนับต้นอ่อนที่สมบูรณ์หลังจาก 15 วัน

3. ทดสอบความแก่แรงโดยวิธีเร่งอายุ (Accelerated Aging test) โดยนำเมล็ดถั่วเหลืองแต่ละลักษณะ ของแต่ละช้า ๆ ละ 100 เมล็ด จำนวน 4 ช้า ใส่ไว้บนตะกรงขนาด $10 \times 10 \times 3$ เซนติเมตร จากนั้นนำไปไว้ในกล่องพลาสติก

ขนาด $11 \times 11 \times 3.5$ เซนติเมตร ที่บรรจุน้ำ 80 มิลลิลิตร โดยใช้เม็ดถั่วเหลืองห้าม
จากก้นกล่อง 2 เซนติเมตร นำหัวหมดนำไปเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 41 องศาเซลเซียส นาน 48
ชั่วโมง จากนั้นจึงนำไปเผาและบีบ เมื่อต้นอ่อน

ผลการทดสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์แต่ละวิธีระหว่างการเก็บรักษานำไปบีบเคราะห์
ผลงานสถิติ แบบสหัสพันธุ์ เมื่อมีตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัว

การบันทึกข้อมูล
สภาพภูมิอากาศ

1. บันทึกสภาพอากาศระหว่างการปลูกถั่วเหลือง เช่น ปริมาณน้ำฝน ความชื้น
ลัมพ์พืช และอุณหภูมิ
2. บันทึกสภาพของ การเก็บรักษา เช่น ความชื้นสัมพัทธ์ และอุณหภูมิ ใน
สภาพภูมิปักต์และห้องควบคุมอุณหภูมิ

ผลการทดลอง

การทดลองที่ 1 ศึกษาระยะเวลาเก็บเกี่ยวต่อปริมาณการย่นของ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง

ปริมาณเมล็ดย่นเมื่อเก็บเกี่ยวในระยะเวลาเก็บเกี่ยวต่าง ๆ

ผลของเบอร์เซนต์ของเมล็ดย่นเฉลี่ยถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 และ ชม.60 ที่เก็บเกี่ยวตามระยะเวลาระหว่าง 4 ระยะ คือ 1 เก็บเกี่ยวระยะก่อนการสูญเสียทางสุริวิทยา (BPM) เก็บเกี่ยวที่ระยะสูญเสียทางสุริวิทยา (PM) เก็บเกี่ยวระยะสูญเสียทางการเก็บเกี่ยว (FM) และ เก็บเกี่ยวที่ระยะ เก็บเกี่ยวล่าช้า (LM) ได้แสดงในตารางที่ 1 ผลการทดลองพบว่า พันธุ์สจ.5 และ ชม.60 มีเมล็ดย่น ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ไม่ว่า เก็บเกี่ยวในระยะใดก็ตาม แต่มีแนวโน้มว่า ปริมาณของเมล็ดย่นในพันธุ์ สจ.5 จะเกิด น้อยกว่า ในพันธุ์ ชม.60 และการเกิดเมล็ดย่นในทุกระยะของการเก็บเกี่ยวของทั้ง 2 พันธุ์ จะมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยที่ ระยะ เก็บเกี่ยวล่าช้ามีจำนวน เมล็ดย่น สูงสุด ทั้ง 2 พันธุ์ คือ ใน สจ.5 มีปริมาณเมล็ดย่น 19.8 เปอร์เซนต์ และ ชม.60 มีเมล็ดย่น 21.8 เปอร์เซนต์ และในระยะสูญเสียทางการเก็บเกี่ยวพบว่า มี เปอร์เซนต์เมล็ดย่นน้อยที่สุด ทั้ง 2 พันธุ์ คือ ใน สจ.5 และ ชม.60 มีเมล็ดย่น 9.4 และ 11.4 เปอร์เซนต์ ตามลำดับ (ตารางภาคผนวกที่ 1, 2)

ตารางที่ 1 เปอร์เซนต์ของ เม็ดยันเฉลี่ยของดาวเหลืองพันธุ์ สจ.5 และ ชม.60 ที่
เก็บเกี่ยวระยะ เก็บเกี่ยวต่าง ๆ

ระยะ เวลาเก็บเกี่ยว	เม็ดยัน (%)	เฉลี่ย 1/
	สจ. 5	ชม. 60
BPM	12.2	16.6
PM	14.8	14.0
FM	9.4	11.4
LM	19.8	21.8
เฉลี่ย	14.1	16.0
CV. (%)	18.1	

F-test

ระยะ เวลาเก็บเกี่ยว (t) * * ปฏิกริยาสัมพันธ์ (interaction)

พันธุ์	(v)	NS	t _{xv}	NS
--------	-----	----	-----------------	----

1/ อัตราที่เหมือนกันตามแนวตั้งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น
95 % ทดสอบโดย DMRT

All rights reserved

การทดลองที่ 2 ศึกษาคุณภาพของ เมล็ดยั่นกระดับต่าง ๆ หลังจากการเก็บรักษา

การทดสอบความคงมาตรฐาน (Standard Germination test)

การเก็บรักษาในสภาพอุณหภูมิห้อง

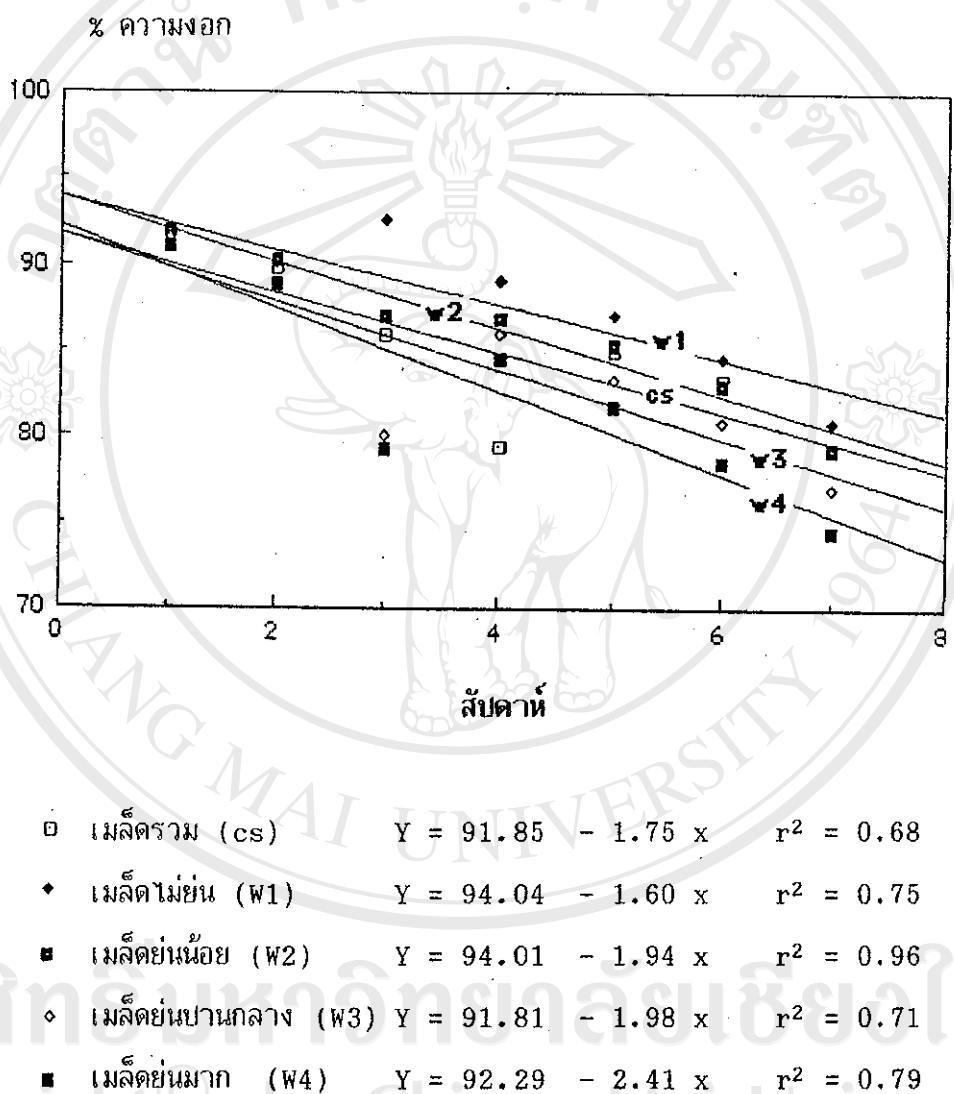
ผลของ เบอร์ เชนต์ความคงalive ของ เมล็ดพันธุ์ถาวรหลัง พันธุ์ส.จ.5 ที่เก็บรักษา 7 สัปดาห์ โดยแยกระดับความย่นของ เมล็ดเป็น 5 ระดับคือ เมล็ดรวม (CS) เมล็ดไม่ย่น (W1) เมล็ดย่นน้อย (W2) เมล็ดย่นปานกลาง (W3) และ เมล็ดย่นมาก (W4) พบว่าความคงหลังการเก็บรักษา 1 สัปดาห์ ในอุณหภูมิห้อง เมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก คือ 91.0 91.0 92.0 91.5 และ 91.0 เบอร์ เชนต์ ตามลำดับ โดยที่เบอร์ เชนต์ความคง 1 ในสัปดาห์ที่ 7 มีดังนี้ 79.3 80.8 77.3 77.0 และ 74.5 เบอร์ เชนต์ตามลำดับ (ตารางที่ 2) แต่อย่างไรก็ตาม เบอร์ เชนต์ความคงของการย่นทุกระดับสูงกว่ามาตรฐาน เมล็ดพันธุ์ขยาย คือ สูงกว่า 70 เบอร์ เชนต์ (ตารางภาคผนวกที่ 2) และ เมื่อหารความสัมพันธ์อย่างการเก็บรักษา กับ เบอร์ เชนต์ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับจะพบว่า เมื่ออายุการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น เบอร์ เชนต์ความคงจะลดลง โดยมีค่า r^2 อยู่ในระหว่าง 0.68 – 0.96 (ภาพที่ 1) สำหรับพันธุ์ เชียงใหม่ 60 เมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก หลังการเก็บรักษา 1 สัปดาห์ พบร่วมกับเบอร์ เชนต์ความคง 90.3 93.0 90.0 87.0 และ 82.0 เบอร์ เชนต์ตามลำดับ และหลังจากเก็บรักษานานสัปดาห์ เบอร์ เชนต์ความคง ของทุกระดับจะลดลง เหลือ 69.0 770.3 71.5 66.3 และ 64.5 ตามลำดับ (ตารางที่ 3) แต่เมล็ดไม่ย่น และ เมล็ดย่นน้อยยังคงให้ความคงสูงกว่ามาตรฐาน ส่วน เมล็ดรวม เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมากมีความคงต่ำกว่ามาตรฐาน และ เมื่อหารความสัมพันธ์ระหว่างอายุการเก็บรักษา กับเบอร์ เชนต์ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับ พบร่วมกับความสัมพันธ์กันโดยที่ ค่า r^2 อยู่ในระหว่าง 0.90 – 0.97 แสดงว่าเบอร์ เชนต์ความคงจะลดลง เมื่ออายุการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 2)

ตารางที่ 2 เปอร์เซนต์ความคงเหลือของ เมล็ดพันธุ์ถาวรสีทองพันธุ์ สจ.5
ที่มีระดับการยั่นต่างๆ ที่เก็บไว้ในอุณหภูมิห้อง นาน 7 สัปดาห์

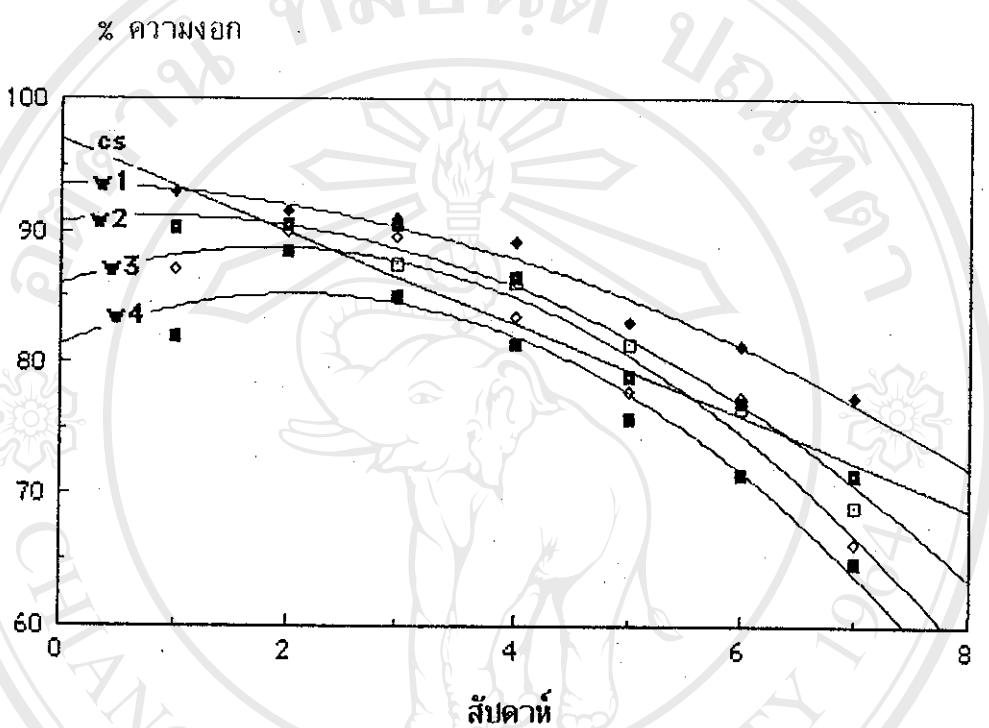
ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	91.0	89.8	86.0	79.5	85.0	83.3	79.3
เมล็ดไม่มีเยื่อน	91.0	88.8	92.5	89.0	87.0	84.5	80.8
เมล็ดยั่นน้อย	92.0	90.3	87.0	86.8	85.3	83.0	79.3
เมล็ดยั่นปานกลาง	91.5	88.5	80.0	86.0	83.3	80.8	77.0
เมล็ดยั่นมาก	91.0	88.8	79.3	84.5	81.8	78.5	74.5

ตารางที่ 3 เปอร์เซนต์ความคงเหลือของ เมล็ดพันธุ์ถาวรสีทองพันธุ์ ชม.60
ที่มีระดับการยั่นต่างๆ ที่เก็บไว้ในอุณหภูมิห้อง นาน 7 สัปดาห์

ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	90.3	90.0	87.5	86.0	81.5	76.5	69.0
เมล็ดไม่มีเยื่อน	93.0	91.5	91.0	89.0	83.0	81.3	77.3
เมล็ดยั่นน้อย	90.0	90.5	90.5	86.5	79.0	77.0	71.5
เมล็ดยั่นปานกลาง	87.0	90.0	89.5	83.5	77.8	72.3	66.3
เมล็ดยั่นมาก	82.0	88.5	85.0	81.5	75.8	71.5	64.5

ภาพที่ 1 เบอร์เซ็นต์ความคง ของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง พันธุ์ สจ.5 ที่มีระดับการยั่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิห้องน้ำ 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 4-8)

- เมล็ดรวม (cs) $Y = 97.03 - 3.50x$ $r^2 = 0.90$
- เมล็ดไม่นย่น (W1) $Y = 93.59 - 0.17x - 0.32x^2$ $r^2 = 0.97$
- เมล็ดย่นหน้อย (W2) $Y = 90.67 + 0.94x - 0.54x^2$ $r^2 = 0.96$
- ◊ เมล็ดย่นปานกลาง (W3) $Y = 85.88 + 3.07x - 0.83x^2$ $r^2 = 0.94$
- เมล็ดย่นมาก (W4) $Y = 81.36 + 3.70x - 0.88x^2$ $r^2 = 0.95$

ภาพที่ 2 เบอร์เซ็นต์ความแข็งของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 ที่มีระดับการย่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาไว้ในอุณหภูมิท้อง นาน 7 สัปดาห์
(ตารางภาคผนวกที่ 14-18)

การเก็บรักษาไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ

ผลการทดสอบความคงมาตรฐานของ เมล็ดพันธุ์ สจ.5 พบว่า เบอร์เชนต์ ความคงหลังการเก็บรักษาในสัปดาห์ที่ 1 ของ เมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นเนื้อย เมล็ดย่น ปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก ดังนี้ 90.0 90.0 93.0 94.5 และ 92.5 เบอร์เชนต์ ตามลำดับ เมล็ดทุกระดับ จะมีความคงลดลง เมื่อทำการเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์ คือเมื่อเบอร์เชนต์ความคง 82.5 84.0 82.0 80.0 และ 78.3 เบอร์เชนต์ ตามลำดับ โดยที่เมล็ดไม่ย่นจะมีอัตราลดลงอย่างช้า ๆ แต่อย่างไรก็ตามเบอร์เชนต์ ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับยังคงสูงกว่ามาตรฐาน (ตารางที่ 4) และ เมื่อหาความสัมพันธ์ของอายุการเก็บรักษา กับเบอร์เชนต์ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับ พบร่วมมีความสัมพันธ์กัน โดยที่ค่า r^2 อยู่ในระหว่าง 0.72 - 0.91 แสดงว่าเบอร์เชนต์ความคงของทุกระดับจะลดลง เมื่ออายุการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 3) สำหรับพันธุ์ ชม.60 พบร่วมความคงหลังการเก็บรักษา 1 สัปดาห์ ของ เมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นเนื้อย เมล็ดย่นปานกลาง เมล็ดย่นมาก มีดังนี้ 91.0 94.3 91.5 90.5 และ 85.0 เบอร์เชนต์ ตามลำดับ และ เมื่อทำการเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์ เบอร์เชนต์ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับจะลดลง โดยที่นานกว่า 4 สัปดาห์แรก ความคงจะลดลงอย่างช้า ๆ และจะลดลงอย่างรวดเร็ว เมื่ออายุการเก็บรักษาไปจนถึงสัปดาห์ที่ 7 แต่อย่างไรก็ตาม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นเนื้อย เมล็ดย่นรวม มีความคง 79.0 73.0 และ 72.8 เบอร์เชนต์ ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่ามาตรฐาน เมล็ดพันธุ์เบี้ยยายส่วน เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก จะมีความคง 69.0 และ 66.5 ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐาน (ตารางที่ 5) และ เมื่อหาความสัมพันธ์ของอายุการเก็บรักษา กับเบอร์เชนต์ความคงของทุกระดับพบว่า มีค่า r^2 อยู่ในระหว่าง 0.93 - 0.96 แสดงว่าเบอร์เชนต์ความคงของ เมล็ดทุกระดับจะลดลง เมื่ออายุการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 4)

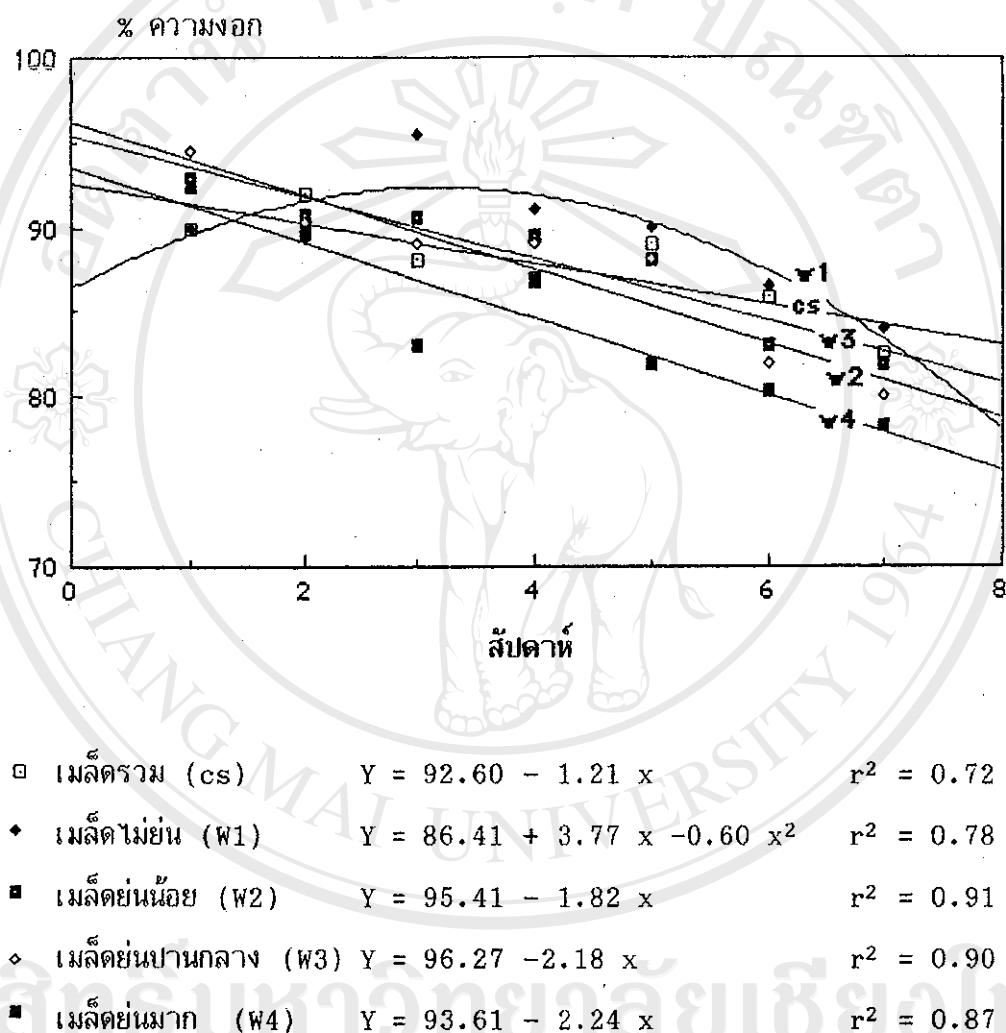
จากการทดสอบทั้ง 2 สภาพ ในการทดสอบความคงมาตรฐานพบว่าถ้า เทล่องพันธุ์ สจ.5 และพันธุ์ ชม.60 มีเบอร์เชนต์ความคงของทุกระดับการย่น แตกต่าง กันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และ เช่นเดียวกันพบว่า การเก็บรักษาทั้ง 2 สภาพมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยที่เก็บรักษาในสภาพห้องควบคุมอุณหภูมิ มีผลทำให้ความคงของทุกระดับสูงกว่า การเก็บรักษาในสภาพอุณหภูมิห้อง (ตารางภาคผนวกที่ 68)

ตารางที่ 4 เปอร์เซนต์ความถูกเฉลี่ยของ เมล็ดพันธุ์ก้าวเหลือง พันธุ์ สจ.5
ที่มีระดับการยั่นต่างๆ ที่เก็บไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์

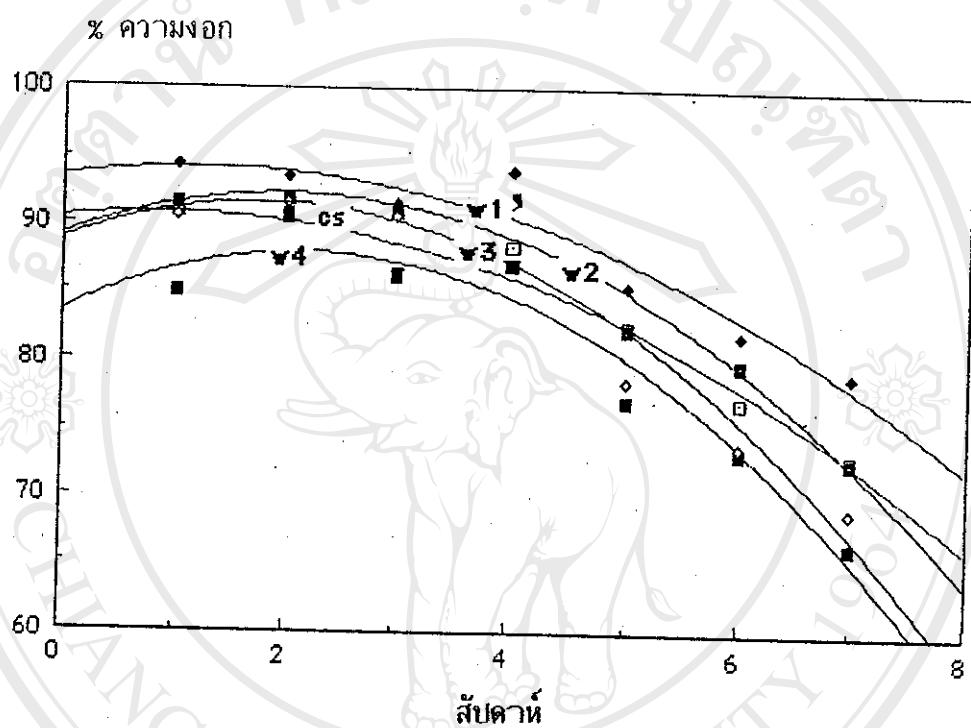
ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	90.0	92.0	88.0	87.0	89.0	85.8	82.5
เมล็ดไม่เย็น	90.0	89.3	95.5	91.0	90.0	86.5	84.0
เมล็ดยั่นเนื้อยื่น	93.0	90.8	90.5	89.5	88.0	83.0	82.0
เมล็ดยั่นปานกลาง	94.5	90.3	89.0	89.0	88.0	82.0	80.0
เมล็ดยั่นมาก	92.5	89.8	83.0	86.8	82.0	80.3	78.3

ตารางที่ 5 เปอร์เซนต์ความถูกเฉลี่ยของ เมล็ดพันธุ์ก้าวเหลือง พันธุ์ ชม.60
ที่มีระดับการยั่นต่างๆ ที่เก็บไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์

ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	91.0	90.5	86.5	88.5	82.5	77.0	73.0
เมล็ดไม่เย็น	94.3	93.5	91.5	94.0	85.5	82.0	79.0
เมล็ดยั่นเนื้อยื่น	91.5	92.0	91.0	92.0	82.3	79.8	72.8
เมล็ดยั่นปานกลาง	90.5	91.5	89.8	91.5	78.5	73.8	69.0
เมล็ดยั่นมาก	85.0	90.8	86.3	87.0	77.0	73.3	66.5

ภาพที่ 3 เปอร์เซนต์ความออกจากการทดสอบความออกมาตรฐาน ของ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง สจ.5 ที่มีระดับการย่นต่าง ๆ หลังจากเก็บรักษาไว้ 7 สัปดาห์ ในสภาวะท้องความคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวก ที่ 9-13)

- เมล็ดรวม (cs) $Y = 90.43 + 0.87x - 0.49x^2$ $r^2 = 0.96$
- ◆ เมล็ดไม่ย่น (W1) $Y = 93.46 + 1.8x - 0.48x^2$ $r^2 = 0.92$
- เมล็ดย่นน้อย (W2) $Y = 89.17 + 3.14x - 0.79x^2$ $r^2 = 0.95$
- เมล็ดย่นมากกลาง (W3) $Y = 80.81 + 3.19x - 0.90x^2$ $r^2 = 0.93$
- เมล็ดย่นมาก (W4) $Y = 83.61 + 4.09x - 0.96x^2$ $r^2 = 0.94$

ภาพที่ 4 เปอร์เซ็นต์ความยืดของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 ที่มีระดับการย่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาไว้ ในห้องควบคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 19-23)

การทดสอบความออกในแปลง (Field emergence test)

การเก็บรักษาในอุณหภูมิห้อง

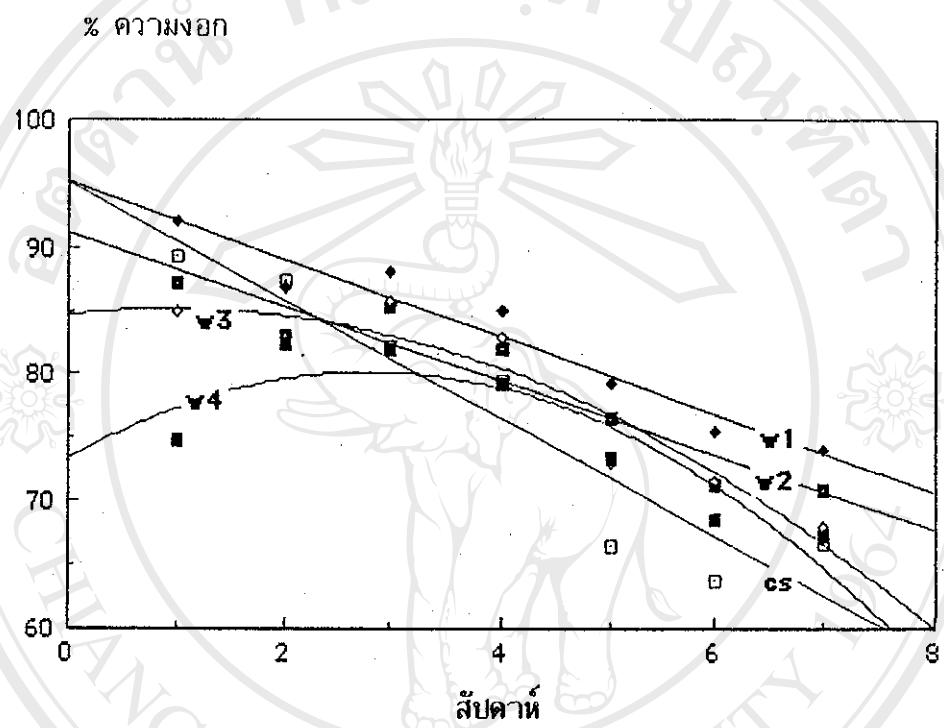
ผลการทดสอบ ความออกในแปลงพันธุ์ สจ.5 เปอร์เซนต์ความออกหลังจาก เก็บรักษา 1 สัปดาห์ของเมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก มีดังนี้ 89.3 92.0 87.3 85.0 และ 74.8 เปอร์เซนต์ ตามลำดับ และ เมล็ดย่นทุกระดับ จะมีความออกลดลง หลังจากเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์ โดย ที่ ความออกเมล็ดไม่ย่นจะมีอัตราความออกลดลงอย่างช้า ๆ (ภาพที่ 5) เมื่อเทียบกับ เมล็ดรวม และ เมล็ดย่นน้อยแต่เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย ยังคงมีความออกสูงกว่ามาตรฐาน เมล็ดพันธุ์ขยาย คือ 74.0 และ 70.8 เปอร์เซนต์ ตามลำดับ ส่วนเมล็ดระดับอื่นมี ความออกต่ำกว่ามาตรฐาน คือ 66.8 68.0 และ 67.3 เมื่อเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์ (ตารางที่ 6) ในพันธุ์ ชม.60 เปอร์เซนต์ความออกหลังการเก็บรักษา 1 สัปดาห์ ของ เมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก มีดังนี้ 85.0 89.8 89.8 83.0 78.5 และ 77.3 เปอร์เซนต์ ตามลำดับ และ จะมีเปอร์เซนต์ ความออกลดลง เมื่อเก็บรักษาถึง 7 สัปดาห์ โดยที่เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่น ปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก จะมีอัตราความออกลดลงอย่างช้า ๆ ในช่วงการเก็บรักษา 4 สัปดาห์แรก หลังจากนั้นจะมีอัตราลดลงอย่างรวดเร็ว (ภาพที่ 6) โดยที่เมล็ดไม่ย่นมี อายุการเก็บรักษา 6 สัปดาห์ ส่วนสัปดาห์ที่ 7 ความออก ลดลงเหลือ 61.3 เปอร์เซนต์ เท่านั้น ส่วนเมล็ด ย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมากเก็บรักษาได้เพียง 2 สัปดาห์ และ จะลดลงเหลือเพียง 29.0 และ 19.0 เปอร์เซนต์เท่านั้น เมื่อเก็บรักษาถึงสัปดาห์ที่ 7 (ตารางที่ 7) เก็บรักษาไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิและ เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุการ เก็บรักษากับเปอร์เซนต์ความออกเมล็ดย่นทุกระดับของพืช 2 พันธุ์พบว่ามีค่า r^2 อยู่ใน ระหว่าง 0.83 – 0.99 แสดงว่าเมล็ดทุกระดับจะมีเปอร์เซนต์ความออกลดลง เมื่อมีอายุ การเก็บรักษาเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 6 เปอร์เซนต์ความออกเฉลี่ยหลังทดสอบความออกในสภาพแปลง ของ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 ที่ระดับการยั่นต่างๆ ที่เก็บไว้ ในอุณหภูมิห้องนาน 7 สัปดาห์

ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	89.3	87.5	82.3	79.5	66.5	63.8	66.8
เมล็ดไม่ยั่น	92.0	86.8	88.0	85.0	79.3	75.5	74.0
เมล็ดยั่นน้อย	87.3	83.0	85.3	82.0	76.5	71.3	70.8
เมล็ดยั่นปานกลาง	85.0	82.8	85.8	82.8	73.0	71.5	68.0
เมล็ดยั่นมาก	74.8	82.5	82.0	79.3	73.5	68.5	67.3

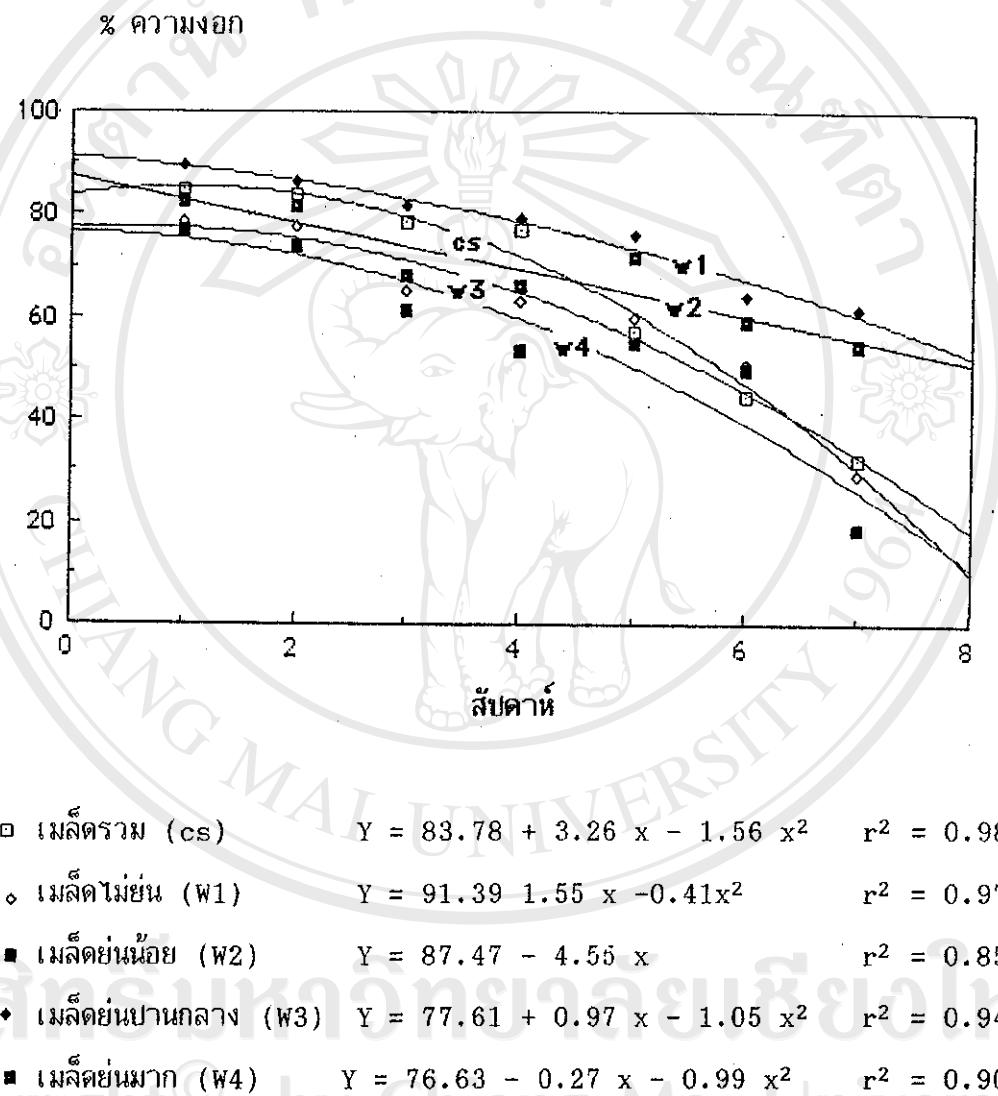
ตารางที่ 7 เปอร์เซนต์ความออกเฉลี่ยหลังทดสอบความออกในสภาพแปลง ของ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 ที่ระดับการยั่นต่างๆ ที่เก็บไว้ในอุณหภูมิห้องนาน 7 สัปดาห์

ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	85.0	84.0	78.8	77.3	57.3	44.0	32.3
เมล็ดไม่ยั่น	89.8	86.3	82.0	79.0	76.0	64.3	61.3
เมล็ดยั่นน้อย	83.0	82.0	68.3	66.0	71.8	59.3	54.5
เมล็ดยั่นปานกลาง	78.5	77.8	65.0	62.8	59.5	50.8	29.0
เมล็ดยั่นมาก	77.3	73.8	61.5	53.8	55.0	49.8	19.0

- เมล็ดรวม (cs) $Y = 95.20 - 4.67x$ $r^2 = 0.89$
- ◆ เมล็ดยั่น (W1) $Y = 95.13 - 3.05x$ $r^2 = 0.94$
- เมล็ดยั่นน้อย (W2) $Y = 91.13 - 2.92x$ $r^2 = 0.90$
- ◊ เมล็ดยั่นบาลานซ์ (W3) $Y = 84.67 + 0.97x - 0.50x^2$ $r^2 = 0.89$
- เมล็ดยั่นมาก (W4) $Y = 73.39 + 4.86x - 0.87x^2$ $r^2 = 0.83$

ภาพที่ 5 เปอร์เซ็นต์ความถูกจากการทดสอบความถูกในแปลง ของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 ที่มีระดับการยั่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาในอุณหภูมิห้อง นาน 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 24-28)

ภาพที่ 6 เปอร์เซ็นต์ความชื้นจากการทดสอบความชื้นแปลง ของเมล็ด พันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 ที่มีระดับการยั่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาใน อุณหภูมิห้อง นาน 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 34-38)

การเก็บรักษาไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ

ผลการทดสอบความคงในแปลงของ เมล็ดพันธุ์ สจ.5 เบอร์เชนต์ ความคงหลังการเก็บรักษา 1 สัปดาห์ ของเมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง กลาง และ เมล็ดย่นมาก มีดังนี้ 91.3 93.3 92.0 92.5 และ 89.5 เบอร์เชนต์ ตามลำดับ และจะมีเบอร์เชนต์ความคงลดลง เมื่อทำการเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์ โดยที่ เมล็ดไม่ย่น และ เมล็ดย่นน้อย จะมีอัตราความคงลดลงอย่างช้า ๆ ส่วนเมล็ดรวม เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก จะมีความคงลดลงในอัตราที่ช้าในช่วงอายุการเก็บรักษา 4 สัปดาห์แรกและจะลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อเก็บรักษาต่อไปจนถึงสัปดาห์ที่ 7 (ภาพที่ 7) แต่อย่างไรก็ตาม เมล็ดย่นทุกระดับ มีความคงสูงกว่า 70 เบอร์เชนต์ โดยที่เมล็ดไม่ย่น มีความคงสูงสุด เมื่อเก็บถึงสัปดาห์ที่ 7 คือ 81.3 เบอร์เชนต์ ส่วนเมล็ดย่นมาก มีเบอร์เชนต์ความคง 69.3 (ตารางที่ 8) ส่วนพันธุ์ ชม.60 ผลการทดสอบ พบว่า เบอร์เชนต์ความคงหลังการเก็บรักษา 1 สัปดาห์ ของเมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง เมล็ดย่นมาก มีดังนี้ 90.0 93.3 89.5 88.0 และ 85.5 เบอร์เชนต์ ตามลำดับ และจะมี ความคงลดลง เมื่อมีอายุการเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์โดยที่เมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น จะมีอัตราความคงลดลงอย่างช้า ๆ ไปจนถึงสัปดาห์ที่ 7 ส่วนเมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง จะมีผลคล้ายคลึงกัน เมล็ดไม่ย่น และ เมล็ดย่นน้อย มีอายุการเก็บรักษานาน 6 สัปดาห์สัปดาห์ (ภาพที่ 8) โดยที่เมื่อเบอร์เชนต์ความคง 70.3 และ 70.0 ตามลำดับ และ เมื่อถึงสัปดาห์ที่ 7 มีเบอร์เชนต์ความคง 67.5 และ 61.3 ตามลำดับ ส่วนเมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก จะ เก็บรักษาได้เพียง 2 สัปดาห์ หลังจากนั้น จะมีความคงต่ำกว่า 70 เบอร์เชนต์ (ตารางที่ 9) และ เมื่อหาความลमพันธ์ระหว่างอายุการเก็บรักษา กับ เบอร์เชนต์ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับของพันธุ์ 2 พันธุ์ จะมีความลमพันธ์กันโดยที่ค่า r^2 อยู่ในระหว่าง 0.73 – 0.98 แสดงว่า เบอร์เชนต์ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับจะลดลง เมื่อมีอายุการเก็บรักษานานขึ้น

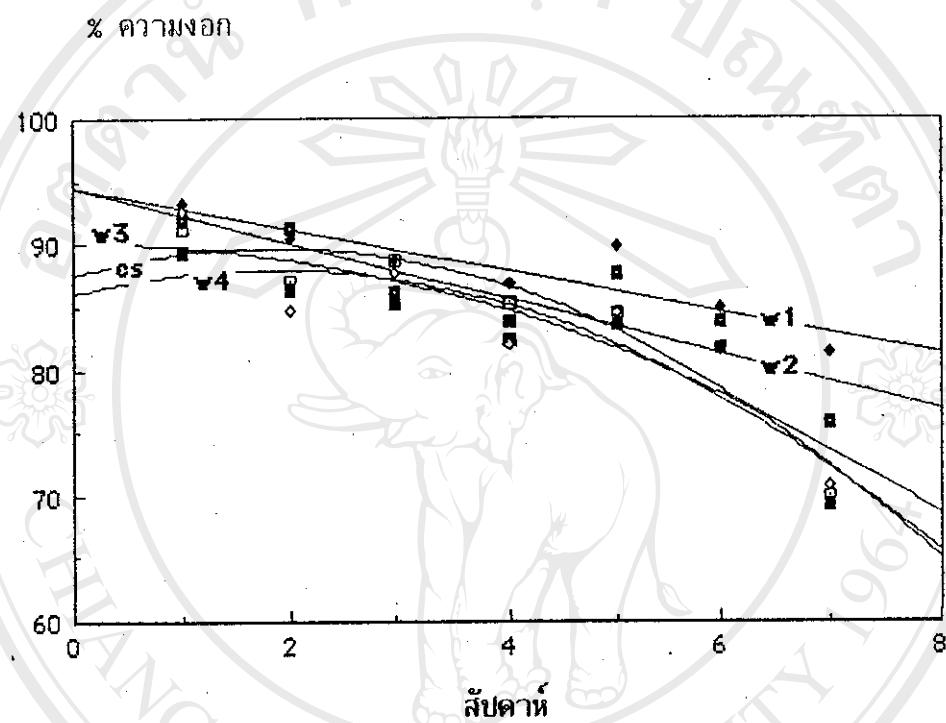
การทดสอบของถั่วเหลืองพันธุ์ 2 พันธุ์ คือ สจ.5 และ ชม.60 จะมีเบอร์เชนต์ ความคงของ เมล็ดทุกระดับแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง เช่นเดียวกันเพबว่าในการ เก็บรักษาทั้งสองสภาพมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยที่สภาพท้องควบคุมอุณหภูมิ มีผลทำให้เบอร์เชนต์ความคงสูงกว่าการเก็บรักษาในสภาพอุณหภูมิท้อง (ตารางภาคผนวกที่ 69)

ตารางที่ 8 เปอร์เซนต์ความอกร geleี่ยหลังทดสอบความอกในสภาพแปลง ของ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 ที่มีระดับการยั่นต่างๆ ที่เก็บ ไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์

ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	91.3	87.0	88.8	85.3	84.5	81.8	70.0
เมล็ดไม่ยั่น	93.3	90.5	88.8	86.8	89.8	85.0	81.3
เมล็ดยั่นน้อย	92.0	91.3	86.3	82.5	87.8	84.0	75.8
เมล็ดยั่นปานกลาง	92.5	84.8	87.8	82.0	84.5	81.5	70.8
เมล็ดยั่นมาก	89.5	86.5	85.3	84.0	83.8	81.8	69.3

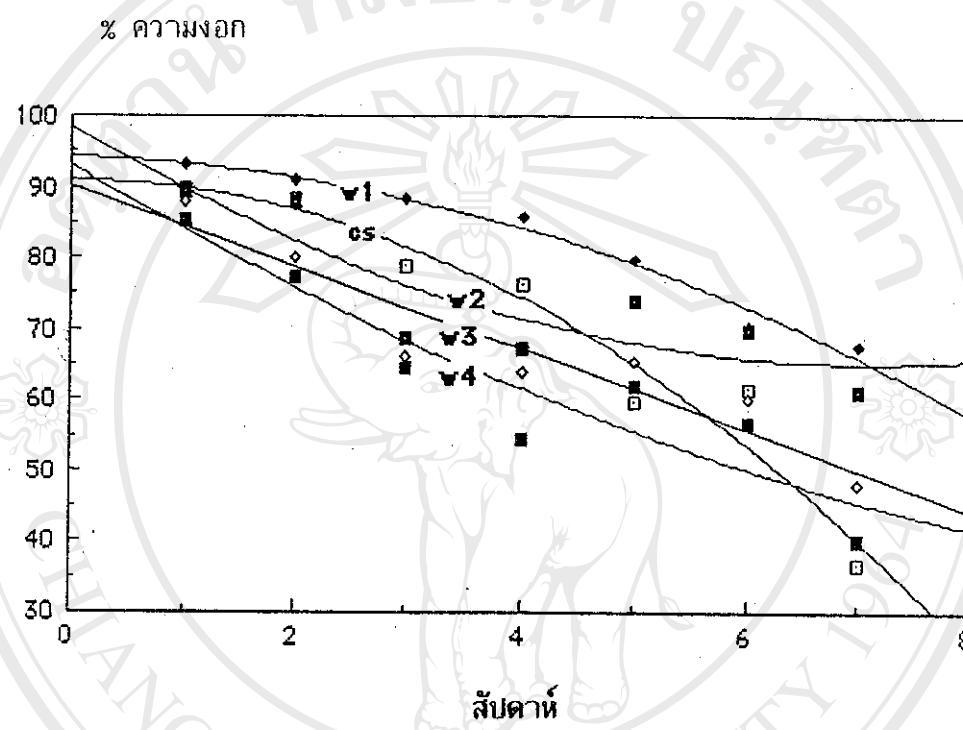
ตารางที่ 9 เปอร์เซนต์ความอกร geleี่ยหลังทดสอบความอกในสภาพแปลง ของ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 ที่มีระดับการยั่นต่างๆ ที่เก็บ ไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์

ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	90.0	88.3	78.3	76.3	59.8	61.8	36.8
เมล็ดไม่ยั่น	93.3	90.8	88.3	85.8	79.5	70.3	67.5
เมล็ดยั่นน้อย	89.5	88.0	68.8	67.3	73.0	70.0	61.3
เมล็ดยั่นปานกลาง	88.0	80.0	66.0	63.08	65.5	60.0	48.0
เมล็ดยั่นมาก	85.5	77.5	61.8	54.5	62.0	56.8	40.3

- เมล็ดราม (cs) $Y = 87.53 + 2.40x - 0.65x^2$ $r^2 = 0.89$
- ◆ เมล็ดไม่มีเยื่อ (W1) $Y = 94.50 - 1.64x$ $r^2 = 0.81$
- เมล็ดยั่นเนียย (W2) $Y = 94.49 - 2.20x$ $r^2 = 0.73$
- เมล็ดยั่นปานกลาง (W3) $Y = 90.07 - 2.62x - 0.34x^2$ $r^2 = 0.78$
- เมล็ดยั่นมาก (W4) $Y = 86.06 + 2.14x - 0.59x^2$ $r^2 = 0.84$

ภาพที่ 7 เบอร์เซ็นต์ความคงจาก การทดสอบความคงภายนอก
พันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 ที่มีระดับการยั่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาในห้อง
ควบคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 29-33)

	$Y = 90.91 + 1.43x - 1.04x^2$	$r^2 = 0.94$
เมลดราม (cs)	$Y = 90.91 + 1.43x - 1.04x^2$	$r^2 = 0.94$
เมล็ดไม่ย่น (w1)	$Y = 94.30 - 0.49x - 0.51x^2$	$r^2 = 0.98$
เมล็ดย่นเนื้อย (w2)	$Y = 98.67 - 9.49x + 0.67x^2$	$r^2 = 0.75$
เมล็ดย่นบานกลาง (w3)	$Y = 90.25 - 5.73x$	$r^2 = 0.89$
เมล็ดย่นมาก (w4)	$Y = 93.11 - 9.33x - 0.36x^2$	$r^2 = 0.87$

ภาพที่ 8 เปอร์เซ็นต์ความออกจากการทดสอบความออกในแปลง ของ เมล็ด พันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 ที่มีระดับการย่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาไว้ห้องความคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 39-43)

การทดสอบความแข็งแรงต้านทานต่อการเร่งอายุ (Accelerated aging test)

การเก็บรักษาในอุ่นหกมิห้อง

ผลการทดสอบความคงด้วยการเร่งอายุของ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพัฒนา สจ.5

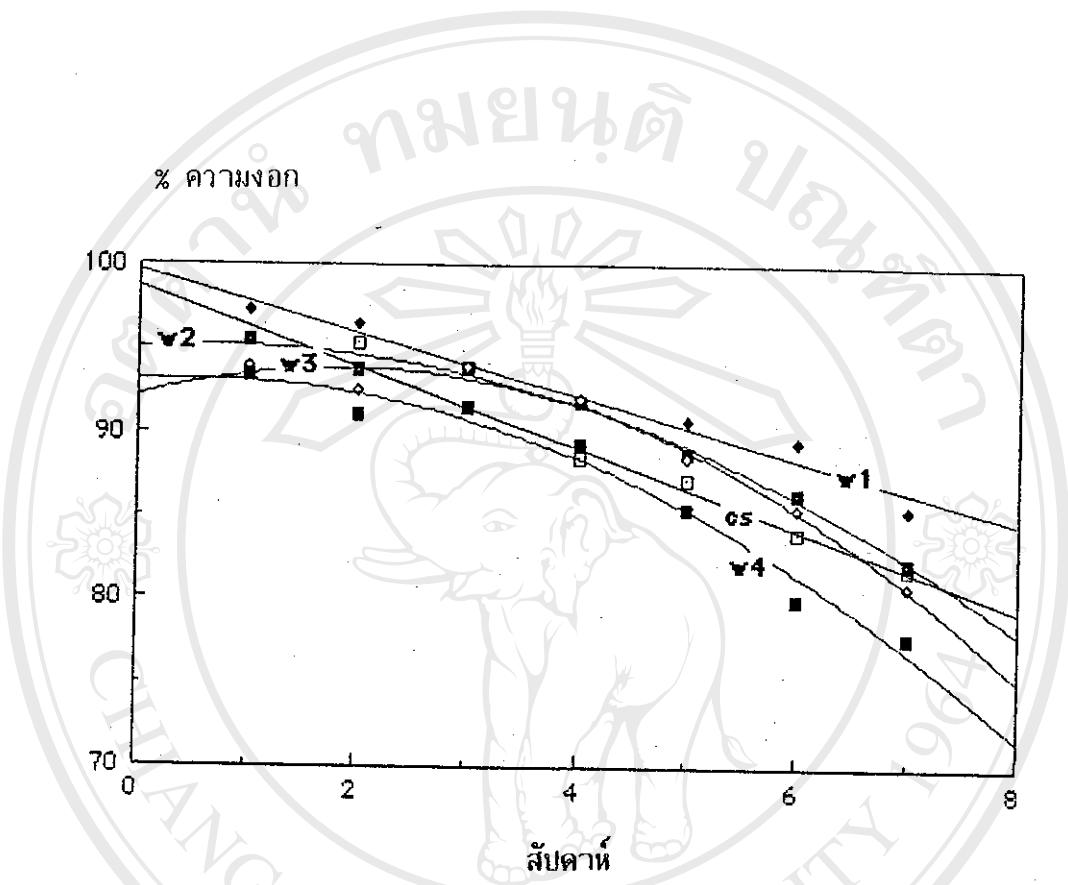
เบอร์เซนต์ ความคงอกหลังการเก็บรักษา 1 สัปดาห์ของเมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นมาก มีดังนี้ 95.5 97.3 95.5 94.0 และ 93.5 ตามลำดับ เมล็ดย่นทุกระดับมีเบอร์เซนต์ความคงกลดลงจากสัปดาห์แรก เมื่อทำการเก็บรักษา นาน 7 สัปดาห์ โดยที่เมล็ดไม่ย่น มีอัตราการลดลงช้ากว่า เมล็ดรวม ส่วนเมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก จะมีความคงกลดลงอย่างช้า ๆ ในช่วง 4 สัปดาห์แรก และจะลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อเก็บรักษาต่อไป จนถึง 7 สัปดาห์ (ภาพที่ 9) แต่อย่างไรก็ตามเบอร์เซนต์ความคงของทุกระดับ สูงกว่ามาตรฐานเมล็ดพันธุ์ข้ายาย คือสูงกว่า 70 เบอร์เซนต์ ดังนี้ 82.0 85.5 82.3 80.8 77.8 เบอร์เซนต์ตามลำดับ (ตารางที่ 10) สำหรับพันธุ์ชม.60 เบอร์เซนต์ความคงในสัปดาห์ที่ 1 ของเมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก มีดังนี้ 85.0 92.5 82.0 79.5 และ 78.8 เบอร์เซนต์ ตามลำดับ และ เมล็ดทุกระดับจะมีเบอร์เซนต์ความคงกลดลง เมื่อทำการเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์ โดยที่อัตราการลดลงของความคงของเมล็ดไม่ย่นช้ากว่าเมล็ดรวม แก่เร็วกว่า เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก แต่อย่างไรก็ตาม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลางเก็บรักษาได้เพียง 4 สัปดาห์ (ภาพที่ 10) และ เมล็ดย่นมากเก็บรักษาได้เพียง 3 สัปดาห์ และ เมื่อเก็บรักษาถึงสัปดาห์ที่ 7 เมล็ดไม่ย่น มีเบอร์เซนต์ความคงสูงสุด คือ 61.8 ส่วนเมล็ดย่นระดับอื่นเมล็ดรวม เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมากมีความคง 50.0 57.5 55.5 และ 51.5 เบอร์เซนต์ (ตารางที่ 11) และ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของอายุการเก็บรักษาและเบอร์เซนต์ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับ ของทั้ง 2 พันธุ์ พบร่วมกันความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า r^2 อยู่ในระหว่าง 0.94 – 0.99 แสดงว่า เบอร์เซนต์ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับจะลดลง เมื่ออายุการเก็บรักษานานขึ้น

ตารางที่ 10 เบอร์เซนต์ความคงเดลี่ยนหลังทดสอบความความแข็งแรงของ เมล็ด
โดยวิธีการเร่งอายุของถั่วเหลืองพันธุ์ สจ. 5 ที่ระดับการยั่นต่างๆ
ที่เก็บไว้ในอุณหภูมิห้องนาน 7 สัปดาห์

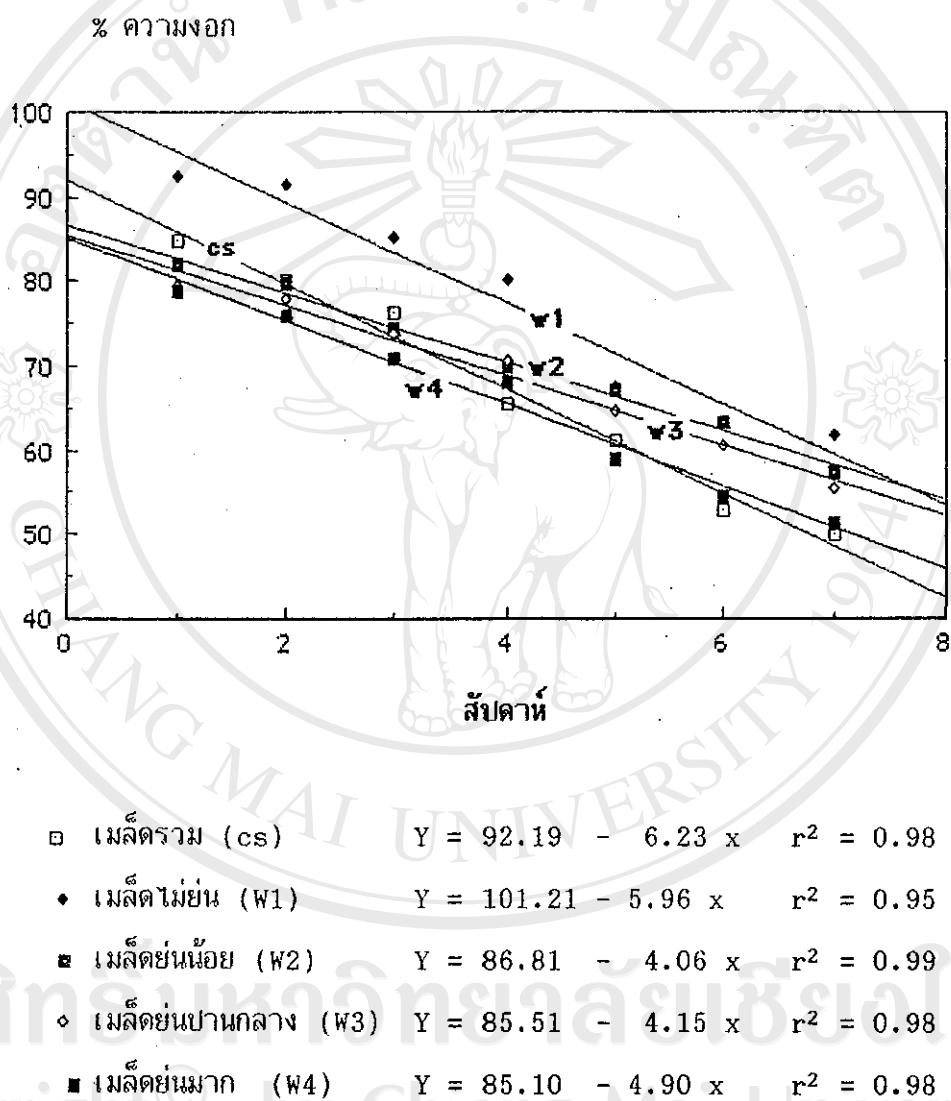
ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	95.5	95.3	91.5	88.5	87.3	84.0	82.0
เมล็ดไม่ยั่น	97.3	96.5	94.0	92.0	90.8	89.5	85.5
เมล็ดยั่นเนื้อยา	95.5	93.8	94.0	91.8	88.8	86.5	82.3
เมล็ดยั่นปานกลาง	94.0	92.5	94.3	92.0	88.5	85.5	80.8
เมล็ดยั่นมาก	93.5	91.0	91.5	89.3	85.5	80.0	77.8

ตารางที่ 11 เบอร์เซนต์ความคงเดลี่ยนหลังทดสอบความความแข็งแรงของ เมล็ด
โดยวิธีการเร่งอายุของถั่วเหลืองพันธุ์ ชม. 60 ที่ระดับการยั่นต่างๆ
ที่เก็บไว้ในอุณหภูมิห้องนาน 7 สัปดาห์

ระดับการยั่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	85.0	80.0	76.3	65.5	61.3	52.8	50.0
เมล็ดไม่ยั่น	92.5	91.5	85.8	80.0	67.5	63.0	61.8
เมล็ดยั่นเนื้อยา	82.0	79.8	74.3	70.0	67.0	63.3	57.5
เมล็ดยั่นปานกลาง	79.5	78.0	73.8	70.5	64.5	60.5	55.5
เมล็ดยั่นมาก	78.8	76.0	71.0	68.0	59.0	54.5	51.5

ภาพที่ 9 เปอร์เซ็นต์ความอกรจากการทดสอบความแข็งแรงโดยวิธีการเร่งอายุของ เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 ที่มีระดับการย่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาในอุณหภูมิห้อง นาน 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 44-48)

ภาพที่ 10 เบอร์เซ็นต์ความมีสุขจากการทดสอบความแข็งแรงโดยวิธีการเร่งอายุของเมล็ดพั่นเข้าเหลืองพันธุ์ ชม.60 ที่มีระดับการย่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาไว้ในอุณหภูมิห้อง นาน 7 ลับดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 54-58)

การเก็บรักษาไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ

ผลการทดสอบความคงด้วยการเร่งอายุของ เมล็ดพันธุ์ สจ.5 พบว่า เปอร์เซนต์ความคงของหลังการเก็บรักษา 1 สัปดาห์ ของ เมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่น ปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก 1 สัปดาห์ มีดังนี้ 96.5 97.8 96.3 96.0 และ 95.8 ตามลำดับ และ เมื่อทำการเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์ เมล็ดย่นทุกระดับ จะมีเปอร์เซนต์ความคงลดลง โดยที่เมล็ดไม่ย่นจะมีอัตราการลดลงช้ากว่าเมล็ดระดับอื่น ส่วนเมล็ดย่นมาก จะมีความคงลดลงอย่างช้า ๆ ในช่วงอายุการเก็บรักษา 4 สัปดาห์แรก (ภาพที่ 11) อย่างไรก็ตาม เมล็ดย่นทุกระดับยังคงมีความคงสูงกว่า 70 เปอร์เซนต์ คือ 84.5 87.5 83.8 81.8 และ 79.0 ตามลำดับ เมื่อเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์ (ตารางที่ 12) สำหรับพันธุ์ ชม.60 เปอร์เซนต์ความคงของหลังการเก็บรักษา 1 สัปดาห์ ของ เมล็ดรวม เมล็ดไม่ย่น เมล็ดย่นน้อย เมล็ดย่นปานกลาง และ เมล็ดย่นมาก มีดังนี้ 87.8 93.8 83.5 80.3 และ 80.5 และ เมื่อทำการเก็บรักษานานถึง 7 สัปดาห์ ปรากฏว่า เมล็ดย่นทุกระดับจะมีความคงลดลง โดยที่ เมล็ดย่นทุกระดับเก็บรักษาได้ 4 สัปดาห์ (ภาพที่ 12) และในสัปดาห์ที่ 7 เมล็ดไม่ย่น จะมีเปอร์เซนต์ความคงสูงสุด คือ 60.7 งานขณะที่เมล็ดย่นระดับอื่น มีความคงต่ำกว่า 60 เปอร์เซนต์ และ เมล็ดย่นมาก มีความคงต่ำสุดคือ 51.3 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 13) และ เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุการเก็บรักษา กับ เปอร์เซนต์เมล็ดย่น ทุกระดับของพืช 2 พันธุ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า r^2 อยู่ในระหว่าง 0.57 – 0.99

จากการทดลองฯ วิธีการนี้ พบว่าถ้า เหลือทั้ง 2 พันธุ์ มีเปอร์เซนต์ความคงของ เมล็ดย่นทุกระดับแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และ เช่นเดียวกัน พบว่า การเก็บรักษาทั้ง 2 สภาพ ก็มีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยที่การเก็บรักษาในสภาพท้องควบคุมอุณหภูมิมีผลทำให้ เปอร์เซนต์ความคงของทุกระดับสูงกว่าการเก็บรักษาในสภาพอุณหภูมิท้อง (ตารางภาคผนวกที่ 70)

จากการทดสอบทั้ง 3 วิธีการได้namawiเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง เมล็ดย่นทุกระดับของพันธุ์ สจ.5 และ ชม.60 ที่เก็บรักษาทั้ง 2 สภาพ พบว่าทั้งในพันธุ์ สจ.5 และ ชม.60 ให้ผลไม่แตกต่างกันระหว่าง ตัวการย่นของ เมล็ดมีผลทำให้ เปอร์เซนต์ความคงลดลง

ในพันธุ์ สจ.5 แต่เมื่อผลทำให้เบอร์เซนต์ความคงกลดลงในพันธุ์ ชม.60 จึงจะเห็นได้ว่า ในพันธุ์ สจ.5 เมล็ดย่นทุกระดับจะมีเบอร์เซนต์ความคงสูงกว่ามาตรฐานเมื่อทำการเก็บรักษานาน 7 สัปดาห์ ส่วนในพันธุ์ ชม.60 สามารถเก็บรักษาได้เพียง 4 สัปดาห์ หลังจากนั้น ความคงจะลดลง แต่อย่างไรก็ตามเบอร์เซนต์ความคงของพันธุ์ 2 พันธุ์ ทั้ง 2 ลักษณะลดเมื่อมีอายุการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น โดยค่า r มีค่าตั้งแต่ -0.97 ถึง -0.99 นั่นคือเบอร์เซนต์ความคงจะลดน้อยถอยลง เมื่ออายุการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 13 ตารางภาคผนวกที่ 64-67)

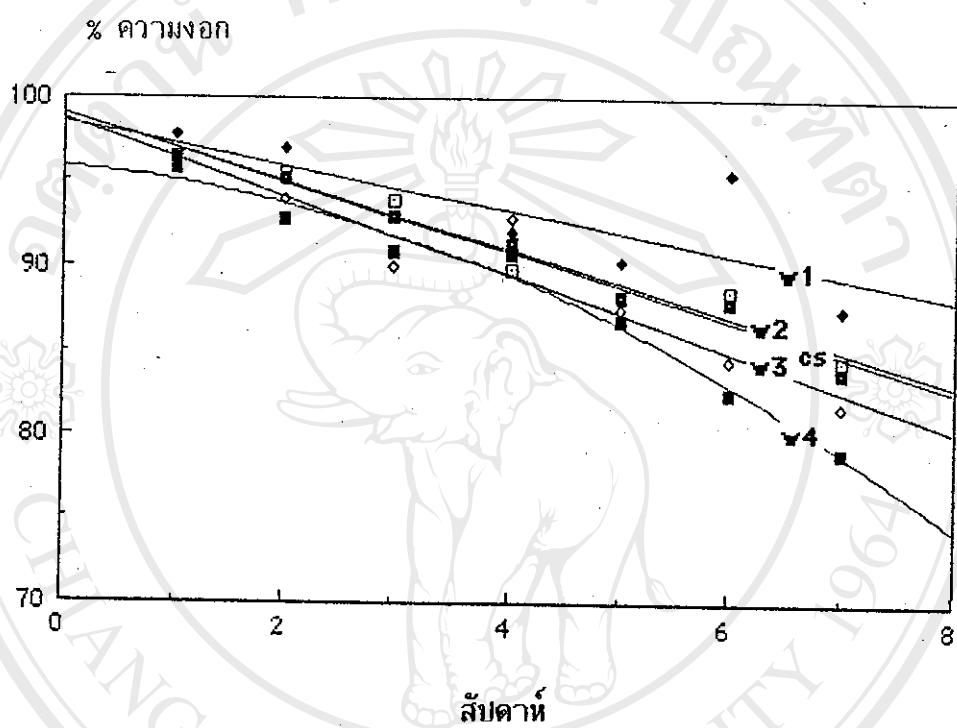
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 12 เบอร์เซนต์ความออกเฉลี่ยหลังทดสอบความความแข็งแรงของ เมล็ด โดยวิธีการเร่งอายุของถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 ที่มีระดับการย่นต่างๆ ที่เก็บไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์

ระดับการย่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	96.5	95.5	94.0	89.8	88.3	88.5	84.5
เมล็ดไม่ย่น	97.8	97.0	93.0	92.0	90.3	95.5	87.5
เมล็ดย่นน้อย	96.3	95.3	93.0	91.5	88.3	88.0	83.8
เมล็ดย่นปานกลาง	96.0	94.0	90.5	92.8	87.5	84.5	81.8
เมล็ดย่นมาก	95.8	92.8	91.0	90.8	86.8	82.5	79.0

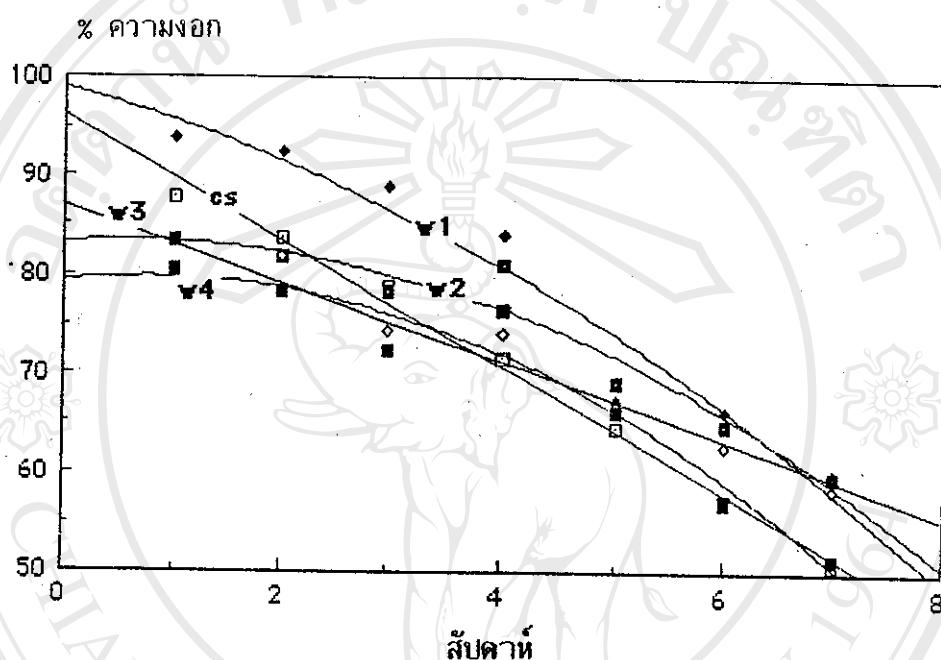
ตารางที่ 13 เบอร์เซนต์ความออกเฉลี่ยหลังทดสอบความความแข็งแรงของ เมล็ด โดยวิธีการเร่งอายุของถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 ที่มีระดับการย่นต่างๆ ที่เก็บไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์

ระดับการย่น	ระยะเวลาเก็บรักษา(สัปดาห์)						
	1	2	3	4	5	6	7
เมล็ดรวม	87.8	83.8	79.0	71.5	64.5	57.3	50.8
เมล็ดไม่ย่น	93.8	92.5	89.0	84.0	67.3	66.3	60.8
เมล็ดย่นน้อย	83.5	82.0	78.3	81.0	69.3	64.8	59.8
เมล็ดย่นปานกลาง	80.3	81.8	74.3	74.0	66.8	62.8	58.5
เมล็ดย่นมาก	80.5	78.5	72.5	76.5	66.3	57.0	51.3

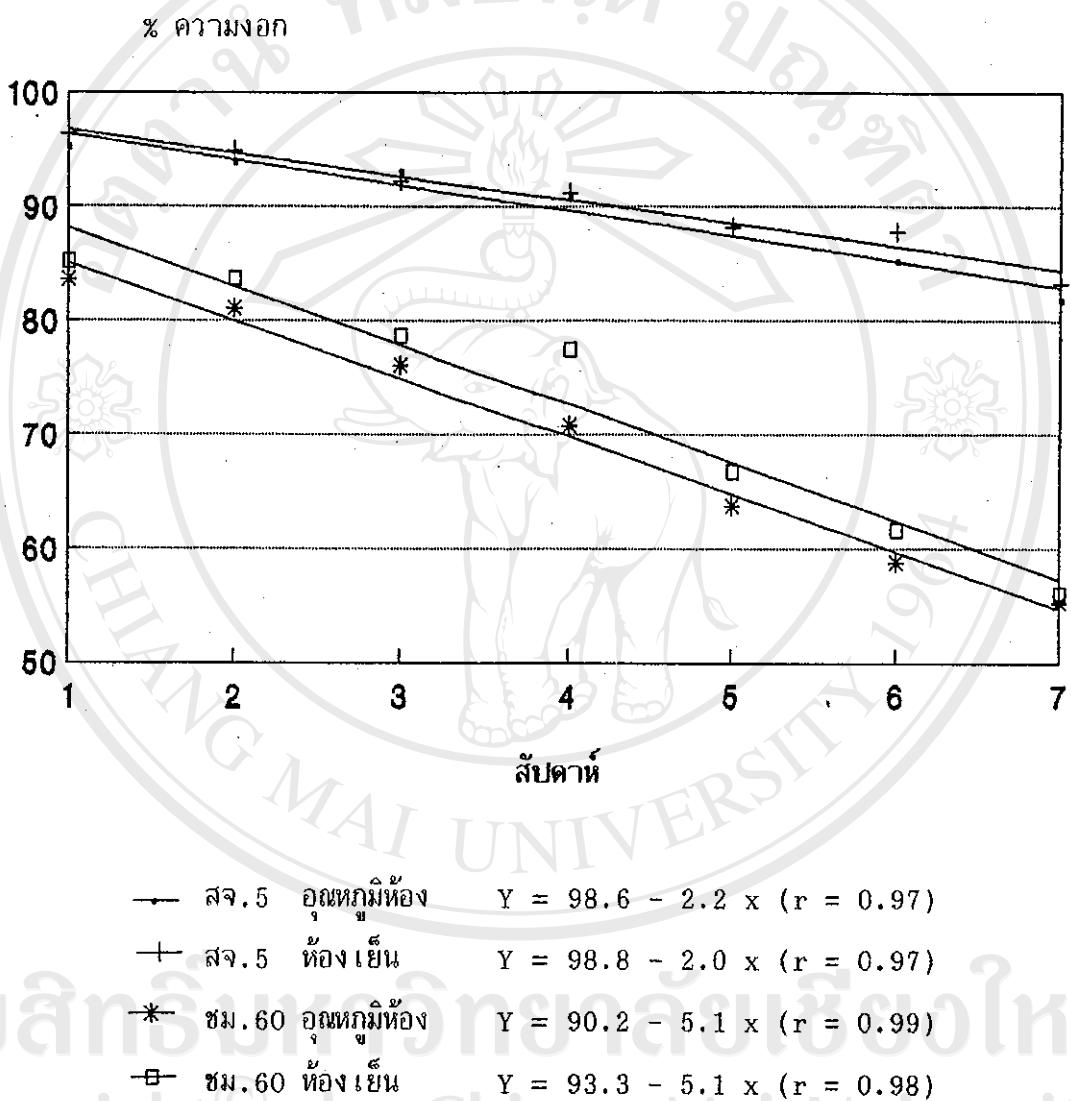
- ▣ เมล็ดราม (cs) $Y = 98.97 - 1.99 x$ $r^2 = 0.95$
- ♦ เมล็ดไม่นี่น่า (W1) $Y = 98.53 - 1.31 x$ $r^2 = 0.57$
- เมล็ดยันห้อง (W2) $Y = 99.00 - 2.02 x$ $r^2 = 0.97$
- เมล็ดยันปานกลาง (W3) $Y = 98.67 - 2.29 x$ $r^2 = 0.91$
- เมล็ดยันมาก (W4) $Y = 95.90 - 0.53 x - 0.27 x^2$ $r^2 = 0.98$

ภาพที่ 11 เปอร์เซ็นต์ความคงจากการทดสอบความแข็งแรงโดยวิธีการเจ่งอายุของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 ที่มีระดับการยันต่าง ๆ ที่เก็บรักษาไว้ในห้องความคุมอุณหภูมิ นาน 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 49-53)

□ เมล็ดรวม (cs)	$Y = 96.18 - 6.38x$	$r^2 = 0.99$
◆ เมล็ดไม่น้ำย่น (W1)	$Y = 98.93 - 2.85x - 0.43x^2$	$r^2 = 0.94$
■ เมล็ดยั่นน้อย (W2)	$Y = 83.27 + 0.70x - 0.60x^2$	$r^2 = 0.94$
◇ เมล็ดยั่นปานกลาง (W3)	$Y = 87.06 - 3.96x$	$r^2 = 0.95$
■ เมล็ดยั่นมาก (W4)	$Y = 79.43 + 1.15x - 0.75x^2$	$r^2 = 0.95$

ภาพที่ 12 เบอร์เซ็นต์ความอกรจากการทดสอบความแข็งแรงโดยวิธีการเร่งอายุของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 ที่มีระดับการยั่นต่าง ๆ ที่เก็บรักษาไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมินาน 7 สัปดาห์ (ตารางภาคผนวกที่ 59-63)

ภาพที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เบอร์เซ็นต์ความรู้ กับอายุการเก็บ
รักษาเมล็ดพันธุ์ SJ.5 และ CM.60 ที่เก็บในสภาพอุณหภูมิห้อง
และ ห้องควบคุมอุณหภูมิ (ตารางภาคผนวกที่ 64-67)